

NIEUWSBRIEF MEI 2019

In deze nieuwsbrief:

- [23 mei: Hoe klimaatproof is onze regelgeving?](#)
- [Het financiële risico van biodiversiteitsverlies](#)
- [Financiering van het Klimaatakkoord](#)
- [Het Circular Service Platform](#)
- [Dalende huizenprijzen doen consumentenbestedingen dalen](#)
- [Marktmacht en Big Tech](#)
- [Lessen uit 'Principles of Sustainable Finance'](#)
- [Uitvraag papers ECAF-conferentie](#)
- [13 juni: Rondetafel WRR-rapport 'Geld en Schuld'](#)

23 mei: Hoe klimaatproof is onze regelgeving?

In hoeverre is de regulering van de financiële sector 'klimaatproof'? Om die vraag te beantwoorden heeft de **Frankfurt School** de 'Finance fit for Paris' (3fP)-benchmark ontwikkeld. Een benchmark die de financiële regulering, het toezicht en ander relevant beleid langs de meetlat legt. De EU, Duitsland en Frankrijk werden zo gescoord. In samenwerking met het **Sustainable Finance Lab** is dat nu ook voor Nederland gedaan.

Waar blinkt Nederland in uit? Wat kunnen we leren van andere landen? En wat betekent dat eigenlijk, een 'klimaatproof' financieel reguleringskader en toezicht? In hoeverre helpt de Nederlandse traditie van overleg en zelfregulering ons op weg naar Parijs?

Deze, en andere vragen, beantwoorden wij op 23 mei (16.00-18.00) samen met **Frank Elderson** (DNB), **Femke de Vries** (voorzitter IMVO convenanten pensioenfondsen en verzekeraars), **Kees Vendrik** (Triodos bank) en **Wouter Soetaert** (Ministerie van Financiën). De bijeenkomst vindt plaats in de Agnietenkapel in Amsterdam.

U kunt zich [hier](#) opgeven voor de bijeenkomst.

Het financiële risico van biodiversiteitsverlies

Het Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) concludeerde onlangs dat een miljoen planten- en diersoorten dreigen uit te sterven. Een minstens even grote bedreiging voor de mensheid als de opwarming van de aarde, aldus IPBES voorzitter Robert Watson. Wat betekent dit voor de financiële sector? Op 15 mei spreekt SFL-directeur **Rens van Tilburg** daarover in [Brusse](#). Eerder publiceerde hij hierover met SFL-lid **Karen Maas** en SFL-onderzoekster **Elisa Achterberg**:

- Van Tilburg & Achterberg: [The financial sector as a new agent of change](#)
- Lambooy, Maas, Van 't Foort & Van Tilburg: [Biodiversity and natural capital: investy influence on company reporting and performance](#)

Financiering van het Klimaatakkoord

SFL was aanwezig in de tweede kamer voor de rondetafelgesprekken over het klimaatakkoord. SFL-Directeur **Rens van Tilburg** informeerde de Tweede Kamer over de financieringsaspecten van het Klimaatakkoord. **Dirk Schoenmaker** sprak bij het rondetafelgesprek over de Industrie.

Van Tilburg benadrukt dat de financiële sector een cruciaal onderdeel is van het innovatiesysteem: *"De energietransitie is een majeure maar haalbare innovatieopgave. Om het gestelde overheidsdoel te realiseren is het belangrijk dat de overheid analyseert welke fricties in het innovatiesysteem gerelateerd zijn aan de financiële sector en deze zo veel mogelijk wegneemt."* Het openingsstatement van Van Tilburg is terug te kijken op het [Youtubekanaal van SFL](#). Zijn volledige inbreng lees je via [onze website](#).

Schoenmaker haalde de [door 71 economen ondertekende brief](#) aan. *"De economische wetenschappers zijn het voor één keer met elkaar eens. Wij pleiten voor een uniforme heffing in de grootte van 50 euro. Een heldere en vaste prijs biedt bedrijven voorspelbaarheid bij het nemen van langjarige investeringsbeslissingen."* Bekijk het openingsstatement van Schoenmaker terug op het [Youtubekanaal van SFL](#). Het position paper is beschikbaar via de [website](#) van de Tweede Kamer.

De volledige rondetafelgesprekken zijn terug te kijken via Debat Gemist:

- [Rondetafelgesprek 'Sectorbrede aspecten Klimaatakkoord'](#)
- [Rondetafelgesprek 'Industrie'](#)

Het Circular Service Platform

Op 11 maart presenteerde de Community of Practice met o.a. Rabobank en circulaire ondernemer Bundles onder leiding van SFL-onderzoeker **Elisa Achterberg** het Circular Service (CISE) Platform. Het CISE platform is een gemeenschappelijk onderhouden infrastructuur die transacties en administratie decentraal organiseert waardoor transactiekosten drastisch worden verlaagd. Dit maakt circulaire bedrijfsmodellen beter schaalbaar. Achterberg zet de werking van het CISE platform uiteen in haar [blog](#).

Meer over de toepassing lees je in het [white paper](#).

De Community of Practice bestaat uit het **Sustainable Finance Lab**, Circle Economy, Nederland Circulair!, Bundles, Rabobank, Allen & Overy, ABN Amro, ING, DLL en Leystromen.

Dalende huizenprijzen doen consumentenbestedingen dalen

Geef je minder uit als je huis onder water komt te staan? SFL-associatie **Lu Zhang** deed voor het CPB onderzoek naar het effect van huizenprijzen op consumentenbestedingen. Gedurende 2008-2014 daalde de huizenprijzen in Nederland met 27%. In dezelfde periode nam de consumptie van huishoudens af met 7%. Zhang kwam tot de conclusie dat ongeveer 1% van de daling in consumptie direct verklaard kan worden door een daling van de huizenprijzen.

Bekijk het onderzoek van Zhang [hier](#).

Marktmacht en Big Tech

SFL-lid **Arnoud Boot** besprak op 11 april de marktmacht van Big Tech bij RTL Z. Stijgende winstmarges en dalende lonen zijn een symptoom van de toenemende marktmacht, stelt Boot. *"Vanaf 1980 [...] zijn de marges die bedrijven maken met 50% opgelopen ten koste van het deel dat naar werknemers gaat."* Dit geldt niet alleen voor Big Tech in de Verenigde Staten, maar voor grote bedrijven in praktisch elke industrie en ook in Europa.

Bekijk het volledig gesprek [hier](#) terug.

Lessen uit 'Principles of Sustainable Finance'

SFL-lid **Dirk Schoenmaker** publiceerde onlangs zijn studieboek *"Principles of Sustainable Finance"*. Dit boek was het onderwerp van SFL-lid **Dirk Bezemer's** tweewekelijkse column in de Groene Amsterdammer.

In zijn column gaat Bezemer in op de lessen uit het boek. Zo schrijft hij onder andere dat duurzaam investeren geen rendement hoeft te kosten, dat bedrijven de tweedeling tussen financiële experts en duurzaamheidsexperts moeten doorbreken en dat duidelijkheid over een aanstaande CO₂ taks ontzettend belangrijk is voor aandeelhouders. Daarnaast stipt hij het belang van publieke financiering naast private financiering aan. Naast het creëren van een duidelijk speelveld voor bedrijven moet de overheid het voortouw nemen in grootschalige vergroeningsprojecten.

Lees de column van **Dirk Bezemer** [hier](#).

Uitvraag papers ECAF-conferentie

Het European Centre for Alternative Finance (ECAF) organiseert, samen met SLF-onderzoeker **Friedemann Polzin**, op 15 oktober de [European Alternative Finance Research-conferentie](#). Het thema van dit jaar is *nieuwe vormen van alternatieve financiering voor het MKB*. Om tijdens de conferentie uitgelicht te worden kunnen onderzoekers hun paper over alternatieve financiering en fintech insturen naar de organisatie. Praktische informatie over de inzendingen is terug te vinden in de ['Call for papers'](#).

13 juni: Rondetafel WRR-rapport 'Geld en Schuld'

De Tweede Kamer houdt op 13 juni a.s. een rondtafelgesprek over het WRR-rapport 'Geld en Schuld'. SFL-leden **Peter Blom**, **Mark Sanders** en **Dirk Bezemer** zijn aanwezig.

Verschillende SFL-leden kwamen eerder in de media over dit onderwerp:

- WRR-raadslid en SFL-lid **Arnoud Boot** en SFL-directeur **Rens van Tilburg** op [BNR-Nieuwsradio](#).
- SFL-lid **Arjo Klamer** op [Radio 1](#).
- SFL-lid **Klaas van Egmond** op [Radio 2](#).
- SFL-lid **Mark Sanders** schreef [een uiteenzetting](#) voor het vakblad ESB.
- SFL-directeur **Rens van Tilburg** [een column](#) voor het vakblad ESB.

Contact

Sustainable Finance Lab
Kriekenplein 21
3584 EC Utrecht
Netherlands

Aansluiten
Afmelden

Colofon

U ontvangt dit bericht, omdat u hebt aangegeven interesse te hebben in de activiteiten van het Sustainable Finance Lab.